

1D. Wiedza, deklaracje i działania studentów IPSiR wobec ochrony środowiska.

Przedmiot: Metodologia badań społecznych (ćwiczenia)

Grupa: Jagoda Apanasewicz, Adrianna Dybowska, Zuzanna Stopnicka

IPSiR 2021/2022

Uniwersytet Warszawski

Głównym celem projektu było zbadanie wiedzy studentek i studentów Instytutu Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego na temat ruchu ekologicznego, a także działań podejmowanych przez nich w kontekście ochrony środowiska. Badania miały na celu sprawdzenie, czy deklaracje studentów pokrywają się z działaniami podejmowanymi na rzecz dbałości o dobro naszej planety.

Główne pytanie badawcze brzmiało następująco: jaka jest wiedza, deklaracje i działania studentów IPSiRu w kontekście ochrony środowiska? Szczegółowe pytania zostały podzielone na poszczególne aspekty takie jak wiedza, deklaracje oraz działania badanych w zakresie ochrony środowiska.

Wiedza:

- Jakie poglądy mają studenci IPSiRu na temat ruchu ekologicznego?
- Skąd studenci czerpią wiedzę na temat ruchów ekologicznych?

Deklaracje:

- Jakie działania deklarują studenci IPSiRu w kontekście segregacji śmieci; używania przedmiotów wielorazowego użytku i ruchów pro-ekologicznych.

Działania:

- Jakie działania faktyczne podejmują badani w kontekście segregacji śmieci; używania przedmiotów wielorazowego użytku i ruchów pro-ekologicznych.
  - Jaka jest motywacja osób utożsamiających się z minimum jednym z ruchów proekologicznych?

Na potrzeby badań zostały wyodrębnione i zdefiniowane najważniejsze pojęcia:

Wiedza - ogół wiarygodnych informacji o rzeczywistości wraz z umiejętnością ich wykorzystywania.

Deklaracja - wypowiedź jednostki w jakiejś sprawie.

Działanie - aktywność człowieka, w której odgrywa on rolę czynnego podmiotu.

Ochrona środowiska - ogół działań jednostki, które może ona podjąć, na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

Badaczki sformułowały następujące hipotezy do weryfikacji w procesie badawczym:

1. Studenci IPSiRu mają umiarkowaną wiedzę na temat ochrony środowiska.
2. Studenci IPSiRu zgłębiają swoją wiedzę na temat ochrony środowiska.
3. Studenci IPSiRu praktykują na co dzień działania na rzecz ochrony środowiska.
4. Studentki IPSiRu praktykują więcej działań pro-ekologicznych niż studenci tego instytutu.
5. Deklaracje dotyczące zachowań pro-ekologicznych nie pokrywają się z realnie podejmowanymi działaniami studentów IPSiRu.
6. Freeganizm jest najmniej znanym ruchem pro-ekologicznym, a minimalizm jest najbardziej znanym ruchem pro-ekologicznym wśród studentów IPSiRu.
7. Studenci IPSiRu szerzą wiedzę na temat działań pro-ekologicznych wśród swoich najbliższych.
8. Studenci IPSiRu jako najczęstszą motywację do działań pro-ekologicznych deklarują chęć dbania o planetę.

Przed przystąpieniem do badań badaczki przeanalizowały istniejące badania w temacie ochrony środowiska. Przeprowadzone w 2020 *Badanie świadomości i zachowań ekologicznych mieszkańców Polski*¹ wskazało ochronę środowiska jako aktualnie jeden z ważniejszych tematów społecznych, w tym szczególnie zanieczyszczenie powietrza, problem śmieci i zanieczyszczenie wód. Respondenci motywowali swoje działania proekologiczne troską o przyszłość kolejnych pokoleń. Badanie przeprowadzone w 2021 roku - *Obawy o stan środowiska naturalnego i klimatu*² potwierdza wnioski przedstawione w innych badaniach z zakresu tematu ochrony środowiska. Praca magisterska *Stan poinformowania oraz źródła wiedzy studentów pedagogiki na temat aktualnych wydarzeń dotyczących środowiska naturalnego i jego ochrony*³ potwierdza, że działania proekologiczne są najczęściej oparte na wiedzy czerpanej z niesprawdzonych źródeł.

W ramach projektu założono przeprowadzenie trzech badań, których wyniki miały stać się podstawą do analizy badanego zjawiska. Założono wykonanie badania sondażowego, obserwacji niejawniej, nieuczestniczącej oraz garbage scanu (analizy zawartości pojemników na odpady w instytucie). Narzędzia badawcze wykorzystane w procesie badawczym

---

¹ PBS Sp. z o.o. i BR Spółka z o.o. dla Ministerstwa Klimatu i Środowiska, *Badanie świadomości i zachowań ekologicznych mieszkańców Polski. 2020.* online. [01.11.2021]

² Deloitte *Obawy o stan środowiska naturalnego i klimatu. Wyniki ogólnopolskiego badania: Indeks Postaw Klimatycznych. 2021.* online. [01.11.2021]

³ A. Ciążęła *Stan poinformowania oraz źródła wiedzy studentów pedagogiki na temat aktualnych wydarzeń dotyczących środowiska naturalnego i jego ochrony.* Warszawa 2021. online [01.11.2021]

zamieszczono na końcu raportu (aneks). Przy badaniu sondażowym oraz obserwacji założono zbadanie populacji wszystkich studentów IPSiR UW.

W badaniach wzięli udział studenci wszystkich kierunków oraz stopni studiów realizowanych w ramach Instytutu Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji UW. Zarówno w przypadku badania sondażowego jak i obserwacji, większość badanych osób stanowiły kobiety, a tylko niewielką część stanowili mężczyźni. Większość respondentów w badaniu sondażowym stanowili studenci i studentki studiów stacjonarnych (92%). W przypadku obserwacji rozróżnienie między trybami studiów było niemożliwe, ale ze względu na terminy obserwacji zakładamy, że byli to studenci studiów stacjonarnych. **Struktura próby dla obu technik nieco odbiega od struktury całej populacji studentów IPSiR (ogółem w IPSiR studiuje 1171 osób, z których 58% to studenci i studentki studiów stacjonarnych). Rozkład płci w badaniu odpowiada rozkładowi płci w społeczności studenckiej Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie większość (64%) stanowią kobiety.**

Ankietowani to osoby studiujące na II stopniu (1 i 2 rok) oraz osoby studiujące na ostatnim roku studiów licencjackich. Ze względu na przeniesienie zajęć w tryb zdalny, nie udało się przeprowadzić ostatniego z zaplanowanych badań – garbage scanu. Próba badawcza do ankiety została wybrana w sposób celowy, a ankietę przekazano studentkom i studentom za pośrednictwem strony „Ipsirowe wieści” na portalu Facebook.

W pierwszej kolejności przeprowadzone zostało badanie jakościowe, które miało na celu sprawdzenie codziennych praktyk studentek i studentów związanych z ochroną środowiska. Przeprowadzono obserwację ukrytą, której celem było zbadanie czy realne codzienne działania studentek i studentów IPSiR pokrywają się z deklaracjami dotyczącymi wyborów mających korzystny wpływ na środowisko. Deklaracje te zostały zbadane w następnej kolejności za pomocą badania sondażowego. Obserwacji podlegały przedmioty używane przez studentów na korytarzach w IPSiR. Badaczki obserwowały, czy studenci używają przedmiotów wielorazowego czy jednorazowego użytku, oraz jakie to były przedmioty.

Zaobserwowano przedmioty, które można podzielić na kategorie: butelki (w których skład wliczono również kubeczki z automatu, jak również różnego rodzaju bidony, termosy - butelki wielorazowe), torby (różnego rozmiaru, były to torby na zakupy - większych rozmiarów, ale również worki na kanapki wliczone zostały do tej kategorii) i inne. W kategorii inne zmieściły się wszystkie przedmioty niepasujące do poprzednich kategorii. Podczas badania bardzo szybko wyłoniła się jedna specyficzna podkategoria - maseczki. Tu należy podkreślić, że badając obecność masek badaczki nie brały pod uwagę skuteczności maseczek przeciwko COVID. Do pozostałych przedmiotów z kategorii inne zaliczono:

wielorazowe pojemniki na posiłek (słoik, dwa pudełka), plastikowe opakowania z diety pudełkowej (pięć pudełek posiadała jedna studentka), tablet na notatki (wielorazowy odpowiednik papierowego zeszytu).

Obserwacja objęła łącznie 239 osób, w tym 215 kobiet (90%) i 24 mężczyzn (10%). Ze względu na małą liczbę mężczyzn nie można ustalić zależności między działaniem na rzecz środowiska a płcią. Podobnie jak wśród studentek, studenci używali zarówno wielo- jak i jednorazowych opakowań na żywność i napoje.

Obserwowane studentki i studenci posiadali przedmioty wielorazowego użytku co potwierdziło hipotezę, że studenci IPSiRu praktykują na co dzień działania na rzecz ochrony środowiska. Jednak dominowały przedmioty jednorazowego użytku: butelki wielorazowe - 9 (24%), butelki jednorazowe - 29 (76%), maski wielorazowe - 59 (32%), maski jednorazowe - 126 (68%). Wśród przedmiotów wielorazowego użytku dominowały tylko torby: torby wielorazowe - 31 (76%), torby jednorazowe - 10 (24%). Miało to związek z modą, studentki zastępowały torebki torbami bawełnianymi. Pojawia się tu pytanie o motywację, czy ma ona związek z ochroną środowiska, czy może torby te są wygodniejsze - można zmieścić więcej przedmiotów, czy też osoby je używające kreują swój obraz, jako osoby dbające o środowisko.

Zaobserwowano również, że osoby, które stosowały wiele produktów wielorazowych na raz (np. butelka filtrująca + pudełko wielorazowe) często używały również maseczek wielorazowego użytku. Jedna ze studentek używała zarówno maseczki wielorazowej oraz torby i butelki wielorazowej. Kolejne dwie studentki mające maseczkę wielorazową posiadały również torbę wielorazowego użytku. Jedna studentka miała maseczkę wielorazową oraz słoik na jedzenie.

Obserwacja potwierdziła hipotezę, że deklaracje dotyczące zachowań pro-ekologicznych nie pokrywają się z realnie podejmowanymi działaniami studentów IPSiRu. Wiedza oraz deklaracja stosowanych działań na rzecz środowiska nie potwierdza się w obserwacji na poziomie stosowanych przedmiotów wielorazowego użytku. Studenci wskazują wysoką świadomość wpływu swoich działań na środowisko naturalne, jednak często nie praktykują rozwiązań pro-ekologicznych przebywając na uczelni.

Podczas przeprowadzania badania badacze zauważyli pewne utrudnienia. Po pierwsze, studenci rzadko nosili przedmioty podlegające obserwacji na korytarzu. Najłatwiejsze do zaobserwowania okazały się takie przedmioty jak maseczki oraz torebki. Bardziej efektywnym sposobem zaobserwowania większej ilości przedmiotów mogłaby być

obserwacja sali podczas przerwy, ponieważ studenci najczęściej tam spożywają posiłki, piją wodę itp. Trudniej natomiast byłoby zachować ukryty charakter obserwacji.

Badanie sondażowe, przeprowadzone w ramach projektu miało na celu zbadanie deklaracji studentek i studentów IPSiR na temat ich działań na rzecz ochrony środowiska oraz sprawdzenie poziomu wiedzy o tych działaniach. Analiza wyników badań wskazała na to, że studentki i studenci są świadomi swojego wpływu na środowisko naturalne oraz mają wiedzę na temat codziennych działań, które mogą wykonywać by pozytywnie wpływać na środowisko.

Badania wykazały, że większość studentek i studentów IPSiRu uważa, że mają wpływ na środowisko naturalne oraz mogą na co dzień wykonywać działania, które korzystnie wpływają na środowisko, co wskazuje, że studentki i studenci tego Instytutu mają wysoką świadomość swoich działań, które mogą przyczynić się do poprawy sytuacji klimatycznej.

Studenci i studentki deklarują w 38%, że stosują w swoim życiu rozwiązania pro-ekologiczne codziennie lub prawie codziennie. Wśród najczęściej wymienianych działań na rzecz ochrony środowiska pojawiała się segregacja odpadów (5 wskazań) oraz ograniczanie używania plastiku (6 wskazań), a także kupowanie ubrań z drugiej ręki (4 wskazania) i zmniejszenie zużycia wody (3 wskazania). Nie pojawiły się odpowiedzi wskazujące na całkowite niepraktykowanie działań pro-ekologicznych przez studentki oraz studentów. Zarówno studenci jak i studentki wskazywali taką samą liczbę rozwiązań na rzecz ochrony środowiska. Respondenci wskazywali, że najczęściej używanymi przez nich produktami wielorazowymi są torby (7 wskazań) oraz pojemniki na napoje (6 wskazań). Badania wykazały również, że studenci i studentki starają się zwracać uwagę na opakowania kupowanych przez nich produktów (54%), a dla 15% badanych był to bardzo ważny element codziennych zakupów.

Najbardziej znanym wśród studentów i studentek ruchem pro-ekologicznym okazał się ruch zero/less waste (100%) oraz plastic free (92%). Żaden z przedstawionych ruchów na rzecz ochrony środowiska (były to: zero/less waste, plastic free, minimalizm, freeganizm) nie został wskazany jako całkowicie nieznanymi społeczności studenckiej IPSiRu. Najmniej znanymi ruchami okazały się minimalizm i freeganizm, których założenia znało 76% ankietowanych.

Podczas analizy wyników zauważono, że na działania pro-ekologiczne może mieć wpływ pochodzenie studentek i studentów. Wszyscy ankietowani pochodzący ze wsi nie mają dużej świadomości na temat swojego wpływu na środowisko naturalne, nie znają wielu ruchów pro-ekologicznych oraz nie rozmawiają ze swoimi bliskimi na temat ochrony

środowiska. Natomiast 100% ankietowanych pochodzących z największych miast w Polsce (150-500 tys. mieszkańców oraz ponad 500 tys. mieszkańców) wykazuje się dużą wiedzą na temat swojego wpływu na środowisko naturalne, porusza temat ochrony środowiska wśród swoich bliskich oraz zna 3 lub więcej ruchów pro-ekologicznych. Zarówno osoby pochodzące ze wsi jak i z największych miast w Polsce w znacznej większości deklarują, że segregują śmieci oraz poprawnie wskazują, gdzie powinny trafić dane odpady.

Większość studentek i studentów wskazywało, że ich wiedza na temat ochrony środowiska pochodzi z internetu, jednak niewielu ankietowanych znało stworzoną przez Miasto Stołeczne Warszawa stronę *Segreguj na 5*, która jest źródłem rzetelnej wiedzy na temat segregacji odpadów. Studenci wskazywali też, że ich wiedza poszerzyła się dzięki plakatom edukacyjnym wywieszonym w przestrzeni miejskiej oraz nagłośnieniu istotności dbania o środowisko naturalne przez strajki klimatyczne. Aż 54% badanych wskazywało, że dzieli się swoją wiedzą na temat ochrony środowiska z osobami w swoim najbliższym otoczeniu.

Badania zaprzeczyły zakładanej hipotezie, mówiącej o tym, że studenci praktykują mniej działań pro-ekologicznych niż studentki w swoim codziennym życiu oraz wskazały, że ankietowani deklarują wiedzę na temat ochrony środowiska na wysokim poziomie (z odpowiedzi studentek i studentów wynika, że większość segreguje poprawnie śmieci, używa produktów wielorazowych, zna ruchy pro-ekologiczne oraz dzieli się wiedzą na temat ochrony środowiska z innymi), a nie jak zakładano – na umiarkowanym. Wyniki badań potwierdziły, że studentki i studenci przy wyborze działań pro-ekologicznych kierują się chęcią ochrony środowiska (9 wskazań), ale także jest dla nich ważny pozytywny aspekt finansowy tych rozwiązań (3 wskazania).

Projekt przewidywał przeprowadzenie badania określanego mianem garbage scan. Ze względu na pandemię COVID-19 oraz przeniesienie zajęć stacjonarnych w tryb zdalny nie udało się przeprowadzić badania. Każde piętro w Instytucie Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji wyposażone jest w kosze do segregacji odpadów z jasno określoną instrukcją odnoszącą się do głównych zasad recyklingu. Badanie miało polegać na przeglądzie koszy na śmieci oraz weryfikacji ich zawartości. Badaczki po uzgodnieniu dogodnego terminu miały dokonać oględzin koszy i wykonać zdjęcia będące źródłem informacji wykorzystanym podczas analizy danych. Przygotowano narzędzie badawcze w postaci arkusza garbage scan. Dane wprowadzone do arkusza miały dotyczyć zarówno tego, co powinno znaleźć się w poszczególnych koszach, jak i informacje dotyczące tego co realnie się w nich znajdowało.

Celem badania miało być zweryfikowanie deklaracji studentek i studentów IPSiRu ukazanych w badaniu sondażowym ze stanem faktycznym. Dodatkowo można było również sprawdzić jak wiele odpadów, które powinny zostać posegregowane, znajduje się w pojemnikach na odpady zmieszane. Ponadto wyniki badania miały zostać przekazane władzom Instytutu oraz umieszczone na stronie „Ipsiorowe wieści” na portalu Facebook, jako podstawa do wprowadzenia bardziej ekologicznych rozwiązań na terenie IPSiRu oraz zachęcenie społeczności studenckiej do świadomego dbania o środowisko naturalne. Niestety, jak wspomniano, zdalny tryb zajęć zmusił nas do rezygnacji z zastosowania tej metody.

Przeprowadzenie badania ilościowego oraz jakościowego pozwoliło na wyciągnięcie wspólnych wniosków, które pozwoliły na dogłębną analizę badanego zjawiska. Jednym z ważniejszych wniosków jest stwierdzenie, że studenci i studentki wskazują wysoką świadomość wpływu swoich działań na środowisko naturalne, jednak często nie praktykują rozwiązań pro-ekologicznych przebywając na uczelni. Ankietowane studentki i studenci wskazywali, że używają na co dzień produktów wielorazowych takich jak torby i butelki/termosy czy pudełka na kanapki. Obserwacja korytarzy podczas przerw wykazała jednak, że chociaż studentki i studenci używają produktów wielorazowych, na korytarzach dominują produkty jednorazowe. Zauważono również, że społeczność studencka IPSiRu wydaje się wybierać produkty jednorazowe ze względu na wygodę. Ponadto zaobserwowano, że studentki i studenci, którzy używali na co dzień maseczek wielorazowego użytku, częściej posiadali również inne produkty wielorazowe, takie jak butelki na napoje i wielorazowe torby, a także pojemniki na posiłki.

Dzięki przeprowadzonym badaniom udało się wskazać pewne rozwiązania, które mogłyby zostać wprowadzone w Instytucie Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji, by stał się on miejscem bardziej przyjaznym środowisku. Zauważono, że jedyny bufet funkcjonujący na terenie Instytutu nie praktykuje rozwiązań pro-ekologicznych, codziennie wydając studentkom i studentom posiłki na jednorazowych talerzach, korzystając z plastikowych sztućców, a także nie posiadając pojemników pozwalających na poprawną segregację odpadów. Ponadto bufet ten nie zachęca do korzystania z własnych wielorazowych kubków termicznych, w których mogłyby być podawane ciepłe napoje. Również ze względu na brak możliwości podgrzania własnego posiłku na terenie Instytutu, studentki i studenci, chcąc zjeść ciepły posiłek muszą korzystać z usług bufetu. Rekomendacją zespołu badawczego byłoby więc wprowadzenie w bufecie rozwiązań pro-ekologicznych, które przyczyniłyby się do zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów lub zamiany jednorazowych naczyń na

przyjazne środowisku – biodegradowalne, niewykonane z plastiku lub wyznaczenie miejsca oraz zakupienie sprzętu, dzięki któremu studenci mogliby podgrzewać własne posiłki, przynoszone w wielorazowego użytku pudełkach.

Zauważono również, że studentki i studenci nie mają możliwości zakupu wody w automacie znajdującym się na parterze w butelkach innych niż plastikowe. Ze względu na to, nie posiadając wielorazowej butelki, osoby studiujące w IPSiR muszą wybrać tę w plastikowej butelce. Rozwiązaniem tej sytuacji z korzyścią dla środowiska byłoby zastąpienie wody w plastikowych butelkach wodą w szklanych butelkach lub zaopatrzenie Instytutu w ogólnodostępne baniaki z wodą, z których studentki i studenci mogliby korzystać, używając własnych wielorazowych kubków lub butelek.

Wymienione rozwiązania oraz fakt wprowadzenia kilka lat temu pojemników do segregacji śmieci są odpowiednimi fundamentami do stworzenia w Instytucie przestrzeni przyjaznej środowisku oraz zachęcenia studentów do stosowania rozwiązań pro-ekologicznych na co dzień, niezależnie od miejsca przebywania.

ANEKS

KWESTIONARIUSZ ANKIETY:

Ankieta wykonana w formularzach Google - treść:

Wiedza i deklaracje studentów IPSiR UW na temat ochrony środowiska

W ramach projektu zaliczeniowego z zajęć METODOLOGIA BADAŃ SPOŁECZNYCH na IPSiR UW, prowadzimy badania dotyczące wiedzy oraz deklaracji studentów Instytutu Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji na temat ochrony środowiska.

Ankieta skierowana jest do studentów IPSiRu studiujących na każdym stopniu i roku, w trybie zarówno stacjonarnym jak i zaocznie. Zajmie ona około 10 minut.

Nie stresujcie się odpowiedzią - każda jest dla nas tak samo ważna i żadna nie zostanie uznana za niewłaściwą.

Czekamy na wasze odpowiedzi!

1. Czy uważasz, że masz wpływ na środowisko naturalne?

0 - Zdecydowanie nie, 10 – Zdecydowanie tak

2. Czy uważasz, że możesz na co dzień robić coś dobrego na rzecz środowiska?

0 - Zdecydowanie nie, 10 – Zdecydowanie tak

Jeśli tak, opisz co możesz zrobić.

.....
.....

3. Skąd twoim zdaniem ludzie mogą czerpać wiedzę o ochronie środowiska?

.....
.....

4. Które z wymienionych ruchów pro-ekologicznych są ci znane choćby ze słyszenia?

- a. MINIMALIZM
- b. ZERO/LESS WASTE
- c. FREEGANISM
- d. PLASTIC FREE
- e. ŻADEN Z WYMIENIONYCH

5. Który z nich jest ci najlepiej znany? Krótco go opisz.

.....
.....

6. Czym jest freeganizm?

.....
.....

7. Czym jest minimalizm?

.....
.....

8. Jak często praktykujesz jakieś rozwiązania pro-ekologiczne w swoim codziennym życiu?

0 – Nie praktykuję, 10 - Praktykuję codziennie

9. Jeżeli praktykujesz rozwiązania pro-ekologiczne, czym się kierujesz wybierając je?

- a. Są opłacalne finansowo
- b. Nie chcę szkodzić środowisku
- c. Znajomi praktykują te same rozwiązania
- d. Nie mam powodu
- e. Inna odpowiedź:

.....

10. Czy segregujesz śmieci?

- a. Nie segreguję śmieci
- b. Segreguję od kilku dni
- c. Segreguję od kilku tygodni
- d. Segreguję od kilku miesięcy
- e. Segreguję od kilku lat
- f. Segreguję od zawsze

11. Jak często używasz produktów wielorazowego użytku?

0 - Nie używam nigdy, 10 - Używam zawsze, gdy to możliwe

12. Jeżeli używasz, powiedz nam jakich

.....

13. Gdy jest to możliwe, zabierasz swoją torbę na zakupy?

0 - Nie zabieram nigdy, 10 - Zabieram zawsze, gdy to możliwe

14. Czy zwracasz uwagę na rodzaj opakowania produktu, który kupujesz?

0 - Nie zwracam na to uwagi, 10 - Zawsze zwracam na to uwagę

15. Czy orientujesz się, ile czasu rozkłada się butelka plastikowa?

- a. Nie mam pojęcia
- b. 3 tygodnie
- c. 450 lat
- d. 85 lat
- e. 6 miesięcy

16. Gdzie na ogół wyrzucasz karton po soku?

- a. Do zmieszanych
- b. Do metali i tworzyw sztucznych
- c. Do szkła
- d. Do papieru

17. Czy orientujesz się jakim kolorem oznacza się pojemnik na szkło?

- a. CZERWONYM
- b. NIEBIESKIM

- c. ŻÓŁTYM
- d. ZIELONYM
- e. CZARNYM
- f. Nie mam pojęcia

18. Czy jest ci znana strona Segreguj na 5?

- a. Nie
- b. Słyszałam/em o niej, ale nie używam
- c. Czasem z niej korzystam
- d. Korzystam z niej bardzo często

19. Czy przekazujesz swoją wiedzę na temat ochrony rodzinie i/lub znajomym?

- a. Tak, staram się dzielić ze wszystkimi tą wiedzą
- b. Tak, rozmawiam o tym ze znajomymi
- c. Tak, rozmawiam o tym z rodziną
- d. Nie, nie dzielę się tą wiedzą

20. Zaznacz swoją płć

- a. Kobieta
- b. Mężczyzna
- c. Inna

21. Gdzie ukończyłaś/eś szkołę średnią?

- a. Wieś
- b. Miasto do 50 tys.
- c. Miasto od 50 tys. do 150 tys.
- d. Miasto od 150 tys. do 500 tys.
- e. Miasto powyżej 500 tys.

22. Zaznacz swój stopień studiów

- a. I
- b. II

23. Zaznacz swój rok studiów

- a. I
- b. II
- c. III

24. Zaznacz swój tryb studiów

- a. Studia stacjonarne
- b. Studia zaoczne

ARKUSZ OBSERWACJI:

ARKUSZ OBSERWACJI Czas: 23.11.2021 Miejsce: Korytarz 0 Przerwa: 11.45-12.00 Imię i nazwisko badacza:

Osoby	Płeć (K/M)	Przedmioty wielorazowego użytku vs przedmioty jednorazowe				Inne (wpisać słownie)	Uwagi
		Butelka		Torba			
		wielorazowa (+/-)	jednorazowa (+/-)	wielorazowa (+/-)	jednorazowa (+/-)		
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							

GARBAGE SCAN - NARZĘDZIE BADAWCZE:

GARBAGE SCAN

Korytarz 0

ZMIESZANE	PAPIER	TWORZYWA SZTUCZNE	SZKŁO
Co powinno się znajdować w koszach:			
Co się realnie znajduje:			

GARBAGE SCAN

Korytarz 1

ZMIESZANE	PAPIER	TWORZYWA SZTUCZNE	SZKŁO
Co się realnie znajduje:			